

[Inger Gautier Schmit.]

er det Udtryk for, at man fra de Myndigheders Side, fra de Menneskers Side, der i Øjeblikket har Ansvaret paa dette Omraade, synes, at Timen nu er inde til at knæ sætte denne Sag, at give den en helt anden Placering i den almindelige Bevidsthed, at hæve den til den Højhed og Værdighed, der tilkommer den, at sidestille den med andre Omraader med Hensyn til dens Betydning for Befolkningens Sundhed, Vel færd og gode Økonomi.

Husholdningssagen har, som jeg sagde, en halvthundredaarig Historie bag sig. I Slutningen af forrige Aarhundrede tog enkelte energiske Kvinder fat. Dansk Kvindesamfund stod bag ved Sagen med en berømt Fortaler i Fru Jutta Bojsen-Møller. Enkelte maalbevidste Kvinder som Fru Magdalene Lauridsen, Fru Birgitte Berg-Nielsen og Fru Suhr Majland tog fat og oprettede Husholdningsskoler, og derved var Sagen kommet i Gang.

Senere ser vi, at Sagen rejses her paa Rigsdagen gennem Nedsættelse af en Kommission i 1906 med Professor Olrik som Formand. Man skulde se at finde Rede paa, hvor man skulde placere dette Spørgsmaal, som dog maaske havde sin Betydning for Samfundet, men denne Kommission med Professor Olrik som Formand naaede ikke videre end til at konstatere, at naturligvis var det af stor Vigtighed, at unge Piger lærte Husholdning, men at sidestille det med Folkehøjskoler og Landbrugsskoler turde man dog ikke gaa med til. Det maatte man fraraade paa det Tidspunkt. Derimod anbefalede man en meget beskeden Bevilling paa Finansloven til Understøttelse af disse Skoler.

Men Sagen var jo ikke afsluttet hermed. Gang paa Gang var der Fortalere her i Rigsdagen for dette Omraade, og vi kender vist alle en enkelt Kvinde, som her har gjort en meget stor Indsats, en lille sortklædt Dame, som jævnlig har vist sig paa Rigsdagen gennem en Menneskealder, som har talt med næsten alle de Rigsdagsmænd, der kunde være Tale om kunde interessere sig for Sagen, og som Gang paa Gang har henvendt sig i Ministeriet for at virke for, at Husholdningssagen fandt Øre ogsaa gennem Bevillinger paa Finansloven og ved Fremstøttelsen af særlige Lovforslag. Der er enkelte Mennesker, som herved har ridset deres Navn ind i Husholdningssagens Historie, og de vil ikke blive glemte. For dem er Dagen i Dag en stor Sejrsdag, fordi de gennem det foreliggende Lovforslag ser noget af det realiseret, som

har været deres Drøm gennem en Menneskealder, nemlig at man fra Statens Side erkender, at Husholdningssagen, Dygtighed i Husholdning og alle de forskellige kvindelige Færdigheder, der knytter sig hertil, er af saa stor Betydning for Folket som Helhed, at man maa tillægge det den Interesse, som netop ligger i dette Lovforslag.

Seminarier oprettedes efterhaanden i Begyndelsen af dette Aarhundrede til Uddannelse af Køkkenskolelærere, og saaledes udviklede det hele sig af sig selv, det private Initiativ Haand i Haand med Statens forskellige Bevillinger. Disse Bevillinger var ganske vist ikke store, men nu er vi dog i Dag naaet frem til det, der har været Maalet, nemlig at Husholdningsskoler og -seminarier sidestilles med Folkehøjskoler og Landbrugsskoler med Hensyn til Statens Støtte og Statens Anerkendelse.

For saa vidt siger jeg, at det for alle, som har Interesse for Husholdningsspørgsmaalet, er en stor og glædelig Dag, og jeg haaber, at det, der nu her tages op til Behandling og rimeligvis snart føres til Vedtagelse, maa blive Kilden til en almindelig Mentalitetsændring i Landet med Hensyn til Vurderingen af Kvindens Indsats og Arbejde i Hjemmet. Thi det, som skulde opnaas ved de Paragraffer, som er foreslaaet af den højtærede Undervisningsminister, og som bygger paa Kommissionen af 1938—39, er dette, at der herefter sker en Ændring i de bestaaende Forhold, saa at det ikke er en enkelt Kreds af Kvinder, der beskæftiger sig med Husholdning, men at det bliver en almenkvindelig Opgave, en almenkvindelig Gerning at have Kendskab til Husvæsen.

Den overvejende Del af danske Kvinder indgaar før eller senere i Ægteskab eller maa, selv om de ikke bliver gift, dog alligevel paa et eller andet Tidspunkt beskæftige sig med Husholdningsspørgsmaal, og derfor er det af en saa overordentlig stor Betydning, at den danske Kvinde lige fra sin Barndom og videre op gennem Ungdomstiden og den mere modne Alder som et naturligt Element i sig optager Forstaaelsen af og Interessen for huslig Gerning. Det er maaske i den 11te Time, at der nu sættes ind fra Statens Side gennem Lovgivning, thi den Udvikling kan tænkes, at Kvindene mere og mere, optaget som de er af deres Erhvervsinteresser, emanciperer sig fra Husvæsenet, saa at dette maa overlades til en ganske enkelt Kreds af Kvinder, som bliver fagligt uddannet til dette særlige Arbejde, medens de andre Kvinder kun beskæftiger sig med alle de andre Interessensfæjer.